

SEANCES DU MARDI 14 FEVRIER 1984
VERGADERINGEN VAN DINSDAG 14 FEBRUARI 1984ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DU SOIR
AVONDVERGADERING

SOMMAIRE:

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1984.

Projet de loi ajustant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1983.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. Rutten, rapporteur, De Bremaeker, Descamps, Vanderborght, le comte du Monceau de Bergendal, R. Maes, Eicher, Edg. Peetermans, Vandenhautte, Egelmeers, M. Vreven, ministre de la Défense nationale, p. 1264.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 1275.

INHOUDSOPGAVE:

ONTWERPEN VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1984.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1983.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heren Rutten, rapporteur, De Bremaeker, Descamps, Vanderborght, graaf du Monceau de Bergendal, R. Maes, Eicher, Edg. Peetermans, Vandenhautte, Egelmeers, de heer Vreven, minister van Landverdediging, blz. 1264.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 1275.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 19 h 35 m.
De vergadering wordt geopend te 19 u. 35 m.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE RIJKSWACHT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN DE RIJKSWACHT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1983

Algemene beraadslaging

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DE LA GENDARMERIE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DE LA GENDARMERIE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1983

Discussion générale

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van de ontwerpen van wet betreffende de begroting van de Rijkswacht.

Nous abordons l'examen des projets de loi relatifs au budget de la Gendarmerie.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Rutten, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de voorliggende begroting 1984 van de Rijkswacht vertoont geen bijzondere kenmerken; dit kan moeilijk anders omdat ze moet kaderen in de algemene besparingspolitiek.

Voor alles wat het cijfermateriaal betreft verwijs ik naar het verslag.

Achtereenvolgens wens ik de bijzonderste hoofdstukken verder toe te lichten zoals deze behandeld werden in de commissie met een inleiding van de minister en het stellen van heel wat vragen.

De globale getalsterkte van het personeel, belast met de uitvoering van operationele taken van de rijkswacht, bleef praktisch onveranderd. Omwille van budgettaire beperkingen is de maximaal toegelaten getalsterkte van het operationeel korps, zoals die bepaald werd door de wet van 29 december 1975, niet bereikt. Het deficit bedraagt thans 582 eenheden, namelijk 204 officieren en 378 onderofficieren.

Dit deficit zou zeker moeten verdwijnen te meer als men weet dat de criminaliteit in meer bepaald de gewelddadigheid met de dag verhoogt.

Het overhevelen van militairen van andere machten naar de rijkswacht voor het vervullen van administratieve en logistieke taken heeft evenmin resultaat opgeleverd. Het burgerpersoneel, aangeworven op basis van een arbeidsovereenkomst, verminderde eveneens om budgettaire redenen.

Hoofdbekommering met betrekking tot het personeel blijft alleszins om diverse redenen:

Ten eerste, de getalsterkte van het operationeel korps op te trekken tot het wettelijk toegelaten maximum;

Ten tweede, het personeel van het operationeel korps te ontlasten van zuiver administratieve taken;

Ten derde, militairen van de andere machten bij de rijkswacht in te schakelen;

Ten vierde, de voortgezette vorming na de basisvorming beter te verzorgen.

In verband met het syndicaal statuut van het personeel van de rijkswacht wordt gewacht op de uitvoeringsbesluiten voor het personeel van het openbaar ambt. Hieromtrent zal binnenkort uitsluitsel komen.

Tijdens de bespreking in de commissie werd veel aandacht besteed aan de operaties betreffende de criminaliteit.

Het aantal hold-ups is in 1983 lichtjes verminderd. Daar tegenover wordt vastgesteld dat het aantal aanrandingen en hold-ups met gebruik van bijzonder brutaal geweld blijft toenemen, vooral in Waals-Brabant.

Het aantal gestolen voertuigen stijgt eveneens, alsmede het gebruik van verdovende middelen. Opvallend is het aantal overlijdens ingevolge een overdosis: 24 tot 1 november 1983 tegenover 17 voor dezelfde periode in 1982. De inbeslagname van de hoeveelheid verdovende middelen blijft eveneens toenemen, voornamelijk haschisch en cocaïne.

De minister stelt een aantal maatregelen voor om deze criminaliteit in te dijken: verhoging van het effectief; verbetering van de beroepsbekwaamheid en het gebruik van nieuwe technieken en methodes; de voortdurende aanpassing van het personeel en diensten op basis van de localisatie van de criminaliteit in tijd en ruimte; een betere coördinatie met andere politiediensten; het voeren van preventiecampagnes in elk district van de rijkswacht.

Heel wat aandacht gaat naar de eigen veiligheid van het rijkswachtpersoneel. Het onderzoek van deze veiligheidsproblematiek wordt gedaan in overleg met de minister van Justitie en Binnenlandse Zaken, het algemeen commando van de rijkswacht en de syndicale organisaties.

Een aantal maatregelen zullen worden getroffen maar ook hier spelen de budgettaire middelen een belangrijke rol.

Het hoofdstuk wegverkeer blijft uiteraard in de actualiteit. Ik geef een vergelijking tussen 1982 en 1983.

Het totaal aantal ongevallen stijgt lichtjes met 1,7 pct.; het totaal aantal doden is opvallend gestegen, namelijk met 8,3 pct.; het aantal licht gewonden geeft een verhoging van 2,6 pct., en het aantal zwaar gewonden daalt met 0,4 pct.

Het toegenomen aantal doden, vooral op autosnelwegen, wordt toegeschreven aan de vermindering van de mobiele toezichtsdienst omwille van budgettaire besparingen. Als te nemen maatregelen stelt de minister een verbetering voor van de operationele organisaties van de bijzondere autowegpolitie en een meer rationele organisatie van het gebruik van rijkswachthelicopters voor.

Inzake materieel wordt een uiterst selectieve politiek gevoerd: enerzijds het brandstofverbruik beperken, maar anderzijds voertuigen en wapens aankopen op basis van de uit te voeren opdrachten.

Wat de kazerneering aangaat, is de rijkswacht afhankelijk van de kredieten die door het departement van Openbare Werken ter beschikking worden gesteld. De vastgelegde kredieten voor 1984 bedragen 1 miljard 508 miljoen en ze zijn grotendeels bestemd voor de verwezenlijking van belangrijke werken en niet het minst voor zowel kwantitatieve als kwalitatieve verbeteringen van de woningen bij de kazernes.

De talrijke vragen die door de commissieleden gesteld werden, handelend over vier onderwerpen: personeel, operaties, materieel en kazerneering.

In verband met het personeel werd vooral gehandeld over de getalsterkte, de onderbezetting in bepaalde brigades, de vrouwelijke personeelsleden, de oprichting van het administratief en logistiek korps, de wachten aan ministeries, ambassades, hoven en rechtbanken, het inschakelen van burgerlijk personeel, het syndicaal statuut, de tweetaligheid, de bevorderingsmogelijkheden, de vergoedingen en wedden.

Bij het hoofdstuk operaties kwamen vooral aan bod: de bestrijding van de criminaliteit, de grenscontrole, gebruik van informatica, de veiligheid op de autowegen, vervoer van gevaarlijke stoffen en de ordediensten bij sportwedstrijden.

Tenslotte werden rond het hoofdstuk materieel en huisvesting een aantal vragen gesteld omtrent het aankopen van allerlei materieel, de kleding van het personeel en het oprichten van nieuwe kazernes.

De minister heeft op de gestelde vragen een omstandig antwoord gegeven.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de begroting 1984 alsmede het ontwerp houdende aanpassing van de begroting 1983 werden in de commissie aangenomen met 10 tegen 5 stemmen, bij één onthouding. (*Applaus op de banken van de meerderheid en op sommige andere banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer de Bremaeker.

De heer De Bremaeker. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, sta mij toe eerst de heer Rutten geluk te wensen voor het zeer goede verslag dat hij heeft gemaakt van onze besprekingen in de commissie voor de Defensie, en dit in een zeer kort tijdsbestek.

Het lijkt geen twijfel dat er een nauwe samenhang bestaat tussen de opgelegde besparingen ingevolge onze benarde economische en financiële toestand en het tekort aan effectieven bij de rijkswacht.

Rekening houdend met het tekort aan manschappen — volgens de nota van de minister bedraagt dit tekort momenteel haast 600 eenheden — en met het toenemend aantal taken van de rijkswacht, en dit zowel door de vermindering van de wekelijkse arbeidsduur als door de toename en de diversificatie van de criminaliteitsverschijnselen, moeten wij vast-

stellen dat deze circa 16 000 personeelsleden in vrij moeilijke omstandigheden hun taak moeten uitvoeren.

De kritiek van onze partij gaat dan ook niet naar deze personeelsleden, maar wel naar bepaalde beleidsopties waarvoor in onze ogen de huidige politieke leiding verantwoordelijk moet worden gesteld.

Voor onze partij ligt de belangrijkste taak van de rijkswacht in de bestrijding van de criminaliteit. Het verheugt ons dus dat de rijkswacht zich in steeds toenemende mate gaat toeleggen op tussenkomsten bij hold-ups, autodiefstallen en drugtrafik en -gebruik.

Toch moet ik zeggen dat de hele zaak-François — en andere collega's zullen het daarover nog hebben — een vrij wrange smaak en een indruk van onbehagen nalaat.

Ook de strijd van de rijkswacht tegen de verkeersovertreders heeft onze goedkeuring, en we betreuren het dat desondanks, de ongevallencijfers voor 1983 een stijgende tendens vertonen ten opzichte van die voor 1982.

Onze bezorgdheid gaat in niet-onbelangrijke mate naar het stockeren van gegevens in de computers van de rijkswacht.

Ofschoon de minister ons reeds in de commissie een gedeeltelijk antwoord verschaft op vragen in verband met de persoonlijke gegevens die worden verzameld door de rijkswacht en in het bestand worden opgenomen en in verband met de inhoud van de computers en de compatibiliteit over het grondgebied, zijn wij nog steeds huiverig.

We menen dat het gevaar van het bestendig toezicht zoals in autoritaire regimes ook bij ons bestaat, indien de leiding van het departement er niet tegenin gaat.

Het is niet langer geleden dan de laatste commissiezitting voor de Defensie dat een eerbiedwaardige collega uit deze vergadering, tevens burgemeester van een universiteitsstad, zonder enthousiasme opmerkte dat zowel zijn vertrek naar en aankomst vanuit Engeland op het vliegveld van Zaventem in stilte werden gecontroleerd door de rijkswacht.

Persoonlijk hebben we ondervonden dat een studie-uitstap naar de DDR — een steeds interessanter wordende klant van de Antwerpse haven — aanleiding gaf tot het verplicht invullen van een kaart met inlichtingen, die nadien aan de rijkswachter van dienst moest worden afgegeven. We kunnen ons wel voorstellen dat deze kaart ergens in een bestand wordt opgenomen, zoniet zou ze geen reden van bestaan hebben.

Naar aanleiding van dit feit wou ik u de volgende vragen stellen, mijnheer de minister, vragen waarop ik hoop een concreet antwoord te mogen ontvangen.

Ten eerste, waarom moet een reiziger naar de DDR een aan de rijkswacht te overhandigen kaart invullen?

Ten tweede, wordt een reiziger die een rechtse mensonwaardige dictatuur in Zuid-Amerika bezoekt aan dezelfde formaliteiten onderworpen?

Ten derde, wordt een minister die naar een begrafenis van een staats-hoofd van een Oostblokland reist ook aan dezelfde formaliteiten onderworpen?

We vrezen dat het bestand van de rijkswachtcomputer vrij tendentiekus is samengesteld en dat de grote-broermentaliteit van George Orwell's 1984 ook in uw diensten tegenwoordig is, mijnheer de minister. We vrezen ook dat bepaalde tendentieuze en gecompliceerde heksenjagers uit vroegere jaren werkzaam zijn in uw departement.

We zijn ook ongerust over het groot aantal fotografische en cinematografische toestellen van de rijkswacht. Volgens uw antwoord, opgenomen in het verslag, zou dit al ongeveer 850 eenheden bedragen. Ofschoon wij persoonlijk als mandataris niet verlegen zijn om in het openbaar voor onze mening uit te komen, stuit het ons geweldig tegen de borst dat tientallen rijkswachters ineens menen foto's te moeten maken van bijvoorbeeld betogers die mee opstappen in een optocht georganiseerd door het antifascistisch front, of in een optocht tegen een door de regering verdedigde pro-rakettenhouding.

Betekent het geen grote inbreuk op onze privacy wanneer men in een door de overheid toegelaten manifestatie meent de deelnemers te moeten onderwerpen aan een identiteitscontrole bij middel van foto-opnamen?

Wie geeft ons de verzekering dat de overwegingen van veiligheid opwegen tegen een mogelijk misbruik van de computer en fotobestanden van de rijkswacht?

Hebt u als politicus, mijnheer de minister, reeds persoonlijk geprobeerd dit probleem aan een onderzoek te onderwerpen?

Bovendien menen we ons terecht zorgen te kunnen maken in verband met de mogelijke lekken die er op ministeriële diensten kunnen ontstaan.

Dit is een reden te meer dat met de nodige ernst moet worden omgesprongen bij het in het computer- en fotobestand opnemen van bepaalde inlichtingen.

Naast de voorafgaande opmerkingen wensen we nog enkele overwegingen ten beste te geven over specifieke onderwerpen in verband met het personeel.

In de allereerste plaats wensen we het te hebben over de tucht- en onderzoeksraden.

Wanneer de overheid oordeelt dat een tuchtvergriep moet worden bestraft met een zware straf, wordt eerst het advies gevraagd van een tuchtraad.

Alvorens bovendien een beslissing genomen wordt tot: op non-activiteitsstelling, ontslag van ambtswege, op pensioenstelling en rangverhoging in de aangeduide graad, moet vooraf een onderzoeksraad geraadpleegd worden.

De voorzitters van deze raden zijn officieren van het actief kader. Zij vervullen echter tegelijkertijd de functie van voorzitter en aanklager en zijn daarnaast nog stemgerechtigd. Volgens de principes van onze rechtsstaat is dat abnormaal. Het ware wenselijk dat deze voorzitters magistraten zouden zijn en zij zouden ook geen stemrecht mogen hebben.

Kan de minister mededelen hoeveel tucht- en onderzoeksraden er in de loop van 1983 gefunctioneerd hebben, hoeveel maal er voor de comparant een gunstig advies uitgebracht werd en hoeveel maal het gunstig advies opgevolgd werd door de autoriteit?

In verband met het syndicaal statuut wil ik nog even wijzen op de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van het rijkswachtpersoneel van het actief kader.

Artikel 5 bepaalt als representatieve syndicale organisaties:

1° De erkende syndicale organisatie die het grootste aantal bijdrageplichtige leden in actieve dienst telt;

2° Iedere andere syndicale organisatie waarvan het aantal bijdrageplichtige leden in actieve dienst ten minste 20 pct. bedraagt van gans het rijkswachtpersoneel van het actief kader.

In ons land zouden aldus alleen de rijkswachtssyndicaten deze 20 pct. moeten halen om als representatief erkend te worden; dat is het dubbele van het percentage dat andere syndicaten in België moeten hebben en dat zowel in de privé- als in de openbare sectoren. Het is duidelijk een discriminatie ten aanzien van het rijkswachtpersoneel in actieve dienst.

Mijnheer de minister, uw voorganger heeft een procedure ingezet om deze drempel van 20 pct. op 10 pct. te brengen. Mogen we u verzoeken de in uw nota aangekondigde onderhandelingen met de erkende personeelsvakbonden te willen bespoedigen ten einde deze discriminatie ten spoedigste te kunnen opheffen?

De heer Van In. — De minister moet met alle vakbonden onderhandelen.

De heer De Bremeaeker. — Het lijkt ons ook noodzakelijk het even te hebben over bepaalde wijzigingen van de organisatietabellen. Deze worden geregeld gewijzigd om operationele redenen, die niemand zal betwisten. Soms wordt daarbij echter overdreven, tot groot ongenoegen van het personeel. In een aantal gevallen worden nieuwe diensten gecreëerd die binnen de twee jaar worden afgeschaft. Het operationeel nut van dergelijke beslissingen is zeer moeilijk te bewijzen en een zekere vastheid van dienst is vooral in deze moeilijke tijd wenselijk voor de rijkswachter en zijn gezin. Men schijnt er zich soms onvoldoende van bewust te zijn dat elke wijziging van opdracht een rijkswachter en een gezin treft en soms enorme problemen doet ontstaan voor schoolgaande kinderen en voor de echtgenote die haar werk verliest.

Een ander probleem betreft de toegang tot de graad van adjudant. Er wordt elk jaar vastgesteld dat veel keuronderofficieren zich niet meer interesseren voor het behalen van de graad van adjudant. Voor hen die afzien van de proeven is de belangrijkste reden het risico van overplaatsing met zijn gevolgen. De bevordering brengt inderdaad voor een aantal onder hen een geldelijk verlies mee, zoals het verlies van de betrekking van de echtgenote en het verlies van premies, wat in het bijzonder geldt voor de bijzondere opsporingsbrigade, de bijzondere wegpolitie, de provoostdienst en het gerechtelijk detachement.

Ten einde het familiaal leven met het beroepsleven te verzoenen, ware het wenselijk een andere regeling te vinden en de geslaagden slechts tot adjudant te benoemen vanaf het ogenblik dat zij zelf postuleren voor

een bediening als hoofdonderofficier. Dat zou hen toelaten ondertussen bepaalde problemen op te lossen die inherent zijn aan het gezinsleven.

Een wens die bij de rijkswacht ook leeft is het bestaan van een eigen sociale dienst in plaats van in dat opzicht te worden samengevoegd met het leger. Waarom kan de rijkswacht inderdaad niet met haar eigen budget beschikken over een eigen sociale dienst, waardoor het personeel langs zijn beroepsorganisaties bij het beheer zou kunnen worden betrokke?

Tenslotte blijft er de vraag van de loonmatiging. De rijkswacht beschikt over een eigen budget en vormt een afzonderlijke sector. Het personeel vraagt zich af wat er met de opbrengst van de loonmatiging is gebeurd die haar opgelegd werd, omdat het in de rijkswacht tot heden geen concrete resultaten gezien heeft.

De Socialistische Partij is de mening toegedaan dat de algemene politieke leiding van dit departement veel te wensen overlaat en dat in niet voldoende mate wordt gewaakt over de belangen van het personeel. Wij zullen deze begroting dus niet goedkeuren. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Descamps.

M. Descamps. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, mesdames, messieurs, je tiens, tout d'abord, à rendre hommage au ministre pour la patience dont il a témoigné lors de l'examen de ce budget en commission ainsi que pour les réponses détaillées qu'il a fournies. Je le remercie également pour le rapport clair et précis relatif aux multiples activités de la gendarmerie.

Voyons, point par point, les conclusions auxquelles nous aboutissons.

Si, depuis des années — depuis plus de vingt ans en ce qui me concerne —, le budget de la Gendarmerie est examiné avec une particulière attention, l'outil en lui-même ne s'est pas pour autant amélioré, bien au contraire.

Vous nous dites, monsieur le ministre, que le budget s'élève, pour l'exercice 1984, à plus ou moins 16 milliards, un milliard supplémentaire étant mis à votre disposition, ce qui correspond à une augmentation de 6,7 p.c.

Permettez-moi cependant de vous faire remarquer, que, compte tenu de l'érosion monétaire, jugulée dans une certaine mesure en Belgique puisqu'elle s'élève à plus ou moins 7 p.c., aucune augmentation budgétaire n'a, en réalité, été accordée.

Vous nous dites également que les dépenses courantes de la gendarmerie sont de 15 milliards 300 millions et les dépenses en capital de l'ordre de 550 millions environ, ce qui m'inquiète, du reste.

Toujours selon vos déclarations, les frais de personnel sont de 12 milliards 400 millions, soit 78 p.c. du budget; ceux de fonctionnement de 2 milliards 900 millions, soit 18 p.c. du budget. En réalité, les frais de personnel représentent 86 p.c. du budget parce que les frais de logement, inclus dans les frais de fonctionnement, sont en fait à imputer aux frais de personnel.

Quant aux frais d'investissement, ils ne s'élèvent qu'à 3,5 p.c., soit 500 millions environ, ce qui est vraiment très peu, et même absolument insuffisant. Précédemment, j'ai connu des budgets dans lesquels les investissements représentaient 6 à 7 p.c., ce qui me paraît indispensable pour assurer la survie d'une gendarmerie véritablement agissante, ce dont nous avons particulièrement besoin à l'époque actuelle.

La différence fondamentale entre les frais de personnel et les frais d'investissement, c'est que, pour les premiers, une dépense extraordinaire peut être compensée en fin d'année par un feuillet d'ajustement, ce qui n'est pas le cas pour les frais d'investissement.

Venons-en à la question du personnel, qui est déterminante. Le déficit avoué du cadre opérationnel est de quelque 600 personnes. Par ailleurs, ainsi que le rapporteur l'a signalé, les heures de travail ont diminué. Je ne critique nullement cette diminution, mais je constate que, de ce fait, le cadre compte 1 700 personnes de moins que prévu.

S'ajoute à cela le déficit en cadres civils, qui entraîne une mobilisation importante de gendarmes à des tâches administratives ou logistiques, comme celles de chauffeurs, mécaniciens, cuisiniers, etc.

Ceci diminue évidemment l'efficacité de l'outil dont vous disposez. Or, un affaiblissement de la gendarmerie présente incontestablement un danger non seulement pour notre sécurité mais aussi pour celle des gendarmes.

La formation de base des gendarmes est, de l'avis général, suffisante mais que dire de la formation continue? Au siècle dernier, le médecin arrivé au terme de ses études, refermait ses livres et pouvait se contenter de suivre les progrès de la médecine. Aujourd'hui, s'il veut être compétent et professionnellement fort, il est toujours sur la brèche.

Pour chacun de nous, la vie est une école perpétuelle, une formation continue.

Au niveau de la prévention criminelle, la formation des gendarmes laisse à désirer. La criminalité ne cesse d'augmenter et les hold-up sanglants, bien qu'ils soient par rapport à l'an dernier en régression, sont pratiqués par des professionnels qui disposent de tous les moyens techniques mis à leur disposition et qui ne reculent devant rien. La Belgique, fort heureusement, ne connaît pas encore la situation qui règne en France dans ce domaine, mais il me paraît néanmoins important de compléter la formation des polices appelées à combattre une criminalité organisée par des experts qui se conduisent comme de véritables fauves.

Vous nous avez dit en commission, monsieur le ministre, que les agressions étaient de plus en plus nombreuses, qu'il n'était pas possible de les éviter et que leurs auteurs n'étaient pas toujours poursuivis, tout cela faute de personnel.

Par ailleurs la surveillance au niveau des routes, à propos desquelles vous nous avez donné des informations peu réjouissantes — les victimes de la route l'an dernier ont été soixante de plus exactement — laisse à désirer. La raison en est que les brigades de la gendarmerie, chargées de la prévention criminelle dans le Brabant wallon, ne peuvent plus être affectées à la surveillance routière.

Au sujet des aéroports, j'aurais souhaité vous poser une question en commission, mais je n'en ai pas eu l'occasion. Quand je vois, le soir, tous ces beaux oiseaux d'argent qui atterrissent et vont se garer sur l'aéroport, je me dis qu'ils représentent sans doute des dizaines de milliards. Je pense alors avec effroi qu'il suffirait d'un commando véritablement déterminé — nous connaissons aujourd'hui de ces tueurs déterminés — pour faire sauter en quelques heures un grand nombre d'avions.

Quant au matériel de la gendarmerie, dans certains secteurs, il est très usé, voire à bout de souffle.

Vous avez dit aussi que vous étiez malheureusement très limité en carburant. On peut le comprendre mais la conséquence en est que la surveillance est de moins en moins facile et que la prévention doit en souffrir.

Quant à l'armement, qui relève aussi de l'investissement, vous nous apprenez que vous n'avez même pas pu acheter mille paires de lunettes pour protéger les gendarmes contre l'explosion des bombes lacrymogènes. Cela n'est pas fait pour nous rassurer, d'autant plus que le climat social dans le pays ne va pas en s'améliorant.

Le secteur des télécommunications laisse aussi à désirer.

Monsieur le ministre, laissez-moi être un peu sentimental — sans cela je ne serais pas moi-même — et permettez-moi de vous dire que votre père était mon ami et que les membres de votre famille, que je connais depuis très longtemps, sont des gens de bon sens. La gendarmerie est un secteur prioritaire pour tout le monde. De votre exposé en commission, je déduis que la limite du possible et de la tolérance est atteinte. Le personnel et le matériel sont insuffisants et les prestations sont accrues de jour en jour. Quotidiennement, on dit à ces braves gendarmes qu'il leur appartient de protéger les ambassades, les aéroports, etc. Soyons quelque peu logiques! La tâche qu'on vous impose est absolument ridicule, monsieur le ministre. Aux temps que nous vivons, le budget de la gendarmerie devrait échapper à toute politique d'austérité.

Nous, Belges, sommes des gens habitués à vivre dans une relative sécurité et dans une certaine paix. Par la fonction que j'occupe à Paris, je fréquente régulièrement cette ville; il n'est pas très agréable de s'y faire menacer d'un couteau sur le ventre. Ces incidents se renouvellent fréquemment, la criminalité étant beaucoup plus élevée à Paris que chez nous! Aussi, préparons-nous à lutter chaque jour davantage contre les assassinats et les hold-up.

Parfois, des citoyens réclament du ministre des choses impossibles. Dans le système qui est le nôtre, il existe pourtant des solutions simples. Je vous fais confiance, monsieur le ministre, pour faire veiller à la protection avant toute chose. Ou on alloue exceptionnellement à la gendarmerie un supplément de crédits ou, en toute logique, on diminue ses tâches pour les confier à d'autres ou, à défaut, on prend plus de risques. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vanderborght.

De heer Vanderborght. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, na twaalf jaar parlementair werk is het mogelijk de werking van de commissie te evalueren. Tot mijn spijt stel ik vast dat wij betere tijden hebben gekend. Inderdaad hangen haar werking en activiteiten af van de commissieleden, maar het is niet mijn rol als lid van de meerderheid daarop kritiek uit te oefenen. Wanneer er echter iets mank loopt in de werking van de commissie, is het volgens mij de taak van de minister en van zijn medewerkers daar iets aan te doen.

Allereerst even aandacht voor het effectief van de rijkswacht. Deze dienst is zonder enige twijfel onderbemand en de huidige begroting voorziet niet in de nodige fondsen om dit te verhelpen. Het uitgangspunt van de beleidsverantwoordelijken zou moeten zijn dat de rijkswacht een keurcorps is en dit moet blijven, wat iedere burger zou moeten aanvaarden maar ook en vooral de leden van de commissie. Dit laatste schijnt niet altijd het geval te zijn.

Mijnheer de minister, volgens mij dient deze problematiek prioriteit te worden behandeld, ook in de Ministerraad. Bovendien zou de staf van de rijkswacht alle taken, die de rijkswacht thans op zich neemt maar die strikt genomen niet tot hun werk behoren, moeten laten uitvoeren door mensen buiten kader die daarvoor supplementair worden aangevraagd. De nodige kredieten hiervoor zouden moeten worden ter beschikking gesteld en ingeschreven in de begroting van de Rijkswacht, of eventueel in de begroting van de dienst waarvoor deze taken worden uitgevoerd.

Vragen rijzen ook in verband met de aanwerving van de manschappen, hun opleiding, huisvesting, veiligheid en inkomen, vragen waarop het beleid niet altijd een bevredigend antwoord kan geven.

De staf heeft de problemen van de rijkswacht doorgelicht en wij betreuren dat wij het verslag van dit onderzoek niet hebben gekregen niettegenstaande dit ons beloofd was. Hadden wij tijdig over dit verslag kunnen beschikken, dan had dit debat veel gediversifieerder kunnen zijn en meer gericht op de toekomst.

Ik besluit dat de instelling van onze commissieleden meer pro-rijks-wacht zou moeten zijn. Voor de meerderheid van de leden van de commissie schijnt dit wel het geval te zijn, maar ik heb de indruk dat deze neiging eer verslechtert dan verbetert. Uw kabinet zou dit wellicht kunnen verhelpen door actiever te zijn en meer tot luisteren bereid. Het zou eventueel ook ingrijpende daden kunnen stellen. Voor de opleiding van de manschappen zouden de gebiedscommandanten meer bevoegdheid moeten krijgen, want centralisme is uit den boze. De gebiedscommandanten van de rijkswacht zijn immers zeer gekwalificeerde officieren wier capaciteiten onvoldoende worden gewaardeerd. Zij zouden meer armsga moeten krijgen, wat de rijkswacht zou ten goede komen en dus ook de diensten welke deze aan de burgers kan verstreken. Wij zijn voorstander van meer en beter getrainde manschappen, van meer bevoegdheid voor de gebiedscommandanten en dus ook van een meer gediversifieerde begroting.

Mijnheer de minister, de natie en de burgers rekenen op de rijkswacht. De rijkswacht moet kunnen rekenen op de natie. *(Applaus op de banken van de meerderheid.)*

M. le Président. — La parole est au comte du Monceau de Bergendal.

M. le comte du Monceau de Bergendal. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, si les discussions et échanges de vues en commission ont été nombreux, ils ont également témoigné d'un intérêt croissant des membres pour le budget, par trop restreint, de la gendarmerie. Ils ont été, en tout cas, dans l'ensemble, le reflet de la satisfaction de l'opinion publique à l'égard du comportement de ce corps d'élite.

A la lecture de l'excellent rapport de notre collègue M. Rutten, on constate que la plupart des difficultés que la gendarmerie connaît depuis plusieurs années ont pour origine commune et constante la faiblesse de ses effectifs.

Il n'est pas sans intérêt de rappeler que, si la loi organique du 2 décembre 1957 prévoyait un effectif total de 14 500 unités, la loi du 29 décembre fixe, quant à elle, un cadre légal maximum de 18 000 unités.

Cette hausse sensible des effectifs devait s'échelonner sur dix ans pour les officiers, sur cinq ans pour les sous-officiers et était adaptée à la criminalité moderne ainsi qu'aux nouvelles missions imparties à la gendarmerie.

L'accord gouvernemental du 1er janvier 1979 a plafonné cette hausse à 15 800 unités, en raison de contraintes budgétaires évidentes.

Si, théoriquement, il manque quelque 2 200 gendarmes par rapport au cadre fixé en 1975, il n'en va pas de même en pratique. Le manque d'effectifs s'est encore aggravé par la réduction de la durée du temps de travail de quarante-deux heures et demie à trente-huit heures, ce qui correspond, comme vous l'avez souligné, monsieur le ministre, à une diminution des effectifs d'environ 1 700 unités.

Par ailleurs, l'absence d'un corps administratif et logistique a pour effet qu'environ 60 p.c. seulement des 14 000 gendarmes sont opérationnels.

Il apparaît donc clairement que, sur un maximum de 18 000 unités prévues par la loi de 1975, l'effectif opérationnel est de 10 000 unités, en fait moins d'un gendarme pour 1 000 habitants. C'est manifestement trop peu si l'on considère les circonstances et l'accroissement des missions confiées à la gendarmerie.

Ce genre de considération a très peu d'influence sur la criminalité si l'on en juge par les quelques chiffres suivants : le nombre de vols qualifiés constatés par la gendarmerie est passé de 20 630 en 1979 à 30 824 en 1982, soit une augmentation de 100 p.c. environ en quatre ans. Le rapport entre les faits constatés et les faits élucidés ne fait que baisser.

Ainsi, le degré d'élucidation des attaques à main armée, assassinats de tout genre, hold-up, à moins qu'il ne s'agisse de tentatives de déstabilisation terroristes, stagne depuis longtemps à quelque 20 p.c. alors que les attentats de ce genre ne font qu'augmenter : 398 hold-up en 1983 contre 143 en 1977.

Quant aux vols de voitures, leur nombre n'a jamais été aussi important qu'au cours de ces dernières années : plus de vingt-cinq voitures sont volées quotidiennement et la proportion des voitures retrouvées baisse.

C'est aussi la progression du grand banditisme, l'usage de la violence, l'augmentation du nombre des armes utilisées pour commettre des hold-up qui sont inquiétants.

Dans le domaine des stupéfiants, 1983 fut l'année record. Plus de quarante-neuf kilos d'héroïne saisis à l'aéroport de Bruxelles-National contre quatre kilos l'année précédente.

Ces chiffres illustrent bien l'inquiétante expansion du trafic d'héroïne en particulier et des drogues dures en général, qui fait de notre pays la plaque tournante de la redistribution de la drogue en Europe.

Faut-il souligner l'excellent travail réalisé par l'équipe antidrogue de Bruxelles-National, qui n'a d'égale, du reste, que l'équipe du port d'Anvers, et ce en regard des pauvres moyens dont l'une et l'autre disposent ?

En tout et pour tout, cette équipe de Bruxelles-National ne comprend que cinq hommes, à comparer aux quarante spécialistes à la même mission à l'aéroport de Francfort, du moins si l'on en croit une enquête d'un journal du soir à ce sujet.

Mais il faut rester réalistes face à ces succès. Il est, en effet, fort probable que ces prises ne dépassent guère plus de 10 p.c. de la drogue qui transite par notre pays.

A l'escalade de la violence, soulignée par le Roi lors de sa visite à l'Ecole royale de gendarmerie en juin dernier, est lié le sentiment de l'insécurité.

« J'ai peur », est malheureusement devenu une réflexion quotidienne de nos concitoyens. Peur multiforme qui fait presser le pas dans les rues, même bien éclairées, et éviter les transports publics la nuit, qui incite tout un chacun à se barricader chez soi. Peur diffuse, lorsque les statistiques montrent que la courbe de la criminalité n'est pas prête à s'infléchir rapidement.

Peur tenace, enfin, qui amène chacun à se sentir en sursis et, dès lors, à acheter une arme souvent dangereuse, telle que la Riot Gun ou encore la 22 LR avec la volonté de « faire éventuellement le ménage » soi-même.

En août dernier, des habitants du Brabant wallon, région qui hélas ! n'a guère été épargnée ces dernières années, ont alerté le ministre de la Justice de leur décision d'instaurer un système d'autodéfense communautaire basé sur l'assistance mutuelle, à l'occasion armée, de voisins en cas d'agression de tout genre sur l'un d'eux.

L'autodéfense active, individuelle ou collective est une attitude qui peut certes s'expliquer, mais qui demeure extrêmement dangereuse par le fait qu'elle risque non seulement de faire tâche d'huile, mais aussi de déboucher sur des drames comme cela s'est déjà passé.

La France socialiste, qui est régulièrement confrontée à des attentats violents, n'a guère hésité à renforcer considérablement ses effectifs des forces de police, en général et de gendarmerie, en particulier.

Tout à l'heure, en commission, le ministre de l'Intérieur nous a communiqué un article du journal *Le Monde*, dans lequel il est précisé

que, depuis un an et demi, les forces de gendarmerie avaient été accrues de 10 000 unités.

Chacun sait qu'en des circonstances d'attentats violents en France — le passé nous l'apprend —, la Belgique a servi d'exutoire naturel pour ceux qui sont traqués par la police française.

Monsieur le ministre, l'escalade de violence que la Belgique connaît actuellement ne pourra être endiguée efficacement si la gendarmerie ne dispose pas rapidement des effectifs et des moyens nécessaires pour faire face à l'évolution sans cesse inquiétante de la criminalité.

Vous-même avez reconnu et déclaré en commission que « l'augmentation de l'effectif est essentielle ».

Malheureusement, il ne suffit pas d'égrener de bonnes intentions pour que celles-ci se réalisent concrètement.

Si l'augmentation des effectifs est devenue primordiale, l'introduction de réformes semble tout aussi urgente. S'il existe un déficit en personnel, je crois aussi que la gendarmerie aurait peut-être intérêt à se réorganiser elle-même.

Il nous est apparu en commission, notamment, que le nombre d'officiers supérieurs, par exemple, suivant les chiffres parus dans le rapport, s'élève à 200, soit un officier supérieur par 140 hommes, ce qui me paraît quelque peu élevé.

On peut alors se poser la question: ce cadre se rapporte-t-il à la mission de la gendarmerie propre, ou bien est-ce un cadre en équilibre avec celui d'autres corps militaires?

En matière de réorganisation, on a discuté de savoir si cette hésitation à se réorganiser ou à s'adapter n'a pas quelque peu son origine dans des règlements trop anciens.

La gendarmerie fait-elle preuve, elle aussi, d'une volonté d'adaptation et de réorganisation pour se mettre véritablement en mesure de pouvoir accomplir ses missions dans ces temps difficiles de mutations?

Trop de missions de caractère secondaire sont confiées à la gendarmerie. Une redistribution fondamentale des missions de police judiciaires et administratives entre les trois grandes composantes, la police communale, judiciaire et la gendarmerie me semble indispensable.

Si nous voulons que la gendarmerie se consacre à l'essentiel de sa mission, nous devons envisager le transfert de certaines missions vers d'autres administrations dont le personnel n'aurait pas à justifier de toutes les aptitudes physiques, psychologiques, et de toutes les compétences que nous nous plaisions à qualifier d'indispensables pour un policier moderne.

De nombreuses tâches pourraient être également confiées à des civils. Il pourrait en être ainsi du transfert des détenus, du contrôle des étrangers — cela se fait couramment dans les pays étrangers —, de la sécurité des aéroports qui pourrait être confiée à l'armée, ce qui se fait notamment en France et en Suisse, de la protection des ambassades et des réunions internationales, du contrôle d'identité aux frontières, de la police près des cours et tribunaux, de la fouille dans les aéroports — il n'y a que chez nous que la gendarmerie assure cette mission —, de la sécurité des centrales nucléaires, des enquêtes sociales en matière de divorce ou des enquêtes en rapport avec la protection de la jeunesse, et autres missions dont l'aspect, essentiellement administratif, l'emporte de loin sur les caractéristiques d'action.

Ainsi, le recouvrement de la redevance TV-radio ne pourrait-elle pas se faire de manière semblable à celui des impôts? Si l'on est en retard de paiement pour ses impôts vis-à-vis des contributions, que je sache, on ne reçoit pas une visite de la gendarmerie. Si, par contre, on est en retard de paiement pour la taxe TV-radio, on recevra la visite de deux gendarmes ou d'un agent de police. Cela me paraît inutile. Ceci ne se justifie, sur le plan de l'organisation de l'Etat, que parce que, depuis cinq ans, il y a un conflit de compétences à ce sujet entre le ministre de la Justice et le ministre qui a la RTT dans ses attributions.

L'effectif normal d'une patrouille est de deux hommes, mais certaines missions peuvent parfaitement être assurées par un seul homme. Par contre, la patrouille pourrait être composée de trois gendarmes pour les situations dangereuses. Ceci s'est pleinement justifié à propos des drames qui se sont produits dans le Brabant wallon.

Enfin, je constate que près d'une centaine de gendarmes font partie du service général de renseignements et de sécurité de l'armée. Est-ce vraiment indispensable?

La loi de 1975 permet d'engager six cent quarante membres du personnel féminin. Actuellement, il n'y a que quatre sous-officiers de carrière et onze élèves sous-officiers féminins, soit 2 p.c. du cadre prévu, alors

que la protection de la jeunesse et les interventions dans les milieux spécifiquement féminins demanderaient un personnel féminin renforcé. Je vous pose la question: le corps de gendarmerie serait-il plus fermé encore aux femmes que l'armée qui a un personnel féminin correspondant à 5 p.c. de son effectif?

Monsieur le ministre, trop de missions nuisent non seulement à l'efficacité de la gendarmerie qui voit ses efforts se disperser dans des tâches souvent secondaires, mais aussi à la formation continue qui est actuellement à la limite de l'indispensable.

Les unités mobiles manquent d'entraînement en matière de maintien de l'ordre et en vue des missions du temps de guerre.

Le bon entraînement contribue tout autant à la sécurité du gendarme que l'emploi de matériel sophistiqué.

Je voudrais également plaider pour l'affectation de nos gendarmes dans les régions et les provinces dont ils sont originaires. Cela, dans la mesure, bien entendu, où ils ne sont pas affectés à des unités spéciales. Il me semble que la bonne connaissance des personnes et des lieux peut être une source de plus grande efficacité de leurs missions.

Je voudrais enfin terminer par l'examen de la situation dans le Brabant wallon.

A la suite des événements tragiques qui s'y sont déroulés ces derniers temps, un effort considérable, mais indispensable, a été fait à l'initiative notamment de votre collègue le ministre de l'Intérieur, qui a pris l'utile décision de réunir les vingt-sept bourgmestres, en vue de mieux protéger la population, d'endiguer la vague de criminalité violente et de restaurer la tranquillité dans notre province.

La présence du personnel de la légion mobile, de l'escadron spécial d'intervention et de la police spéciale des routes et des autoroutes dans le Brabant wallon a été appréciée par ses habitants. Ces mesures ne sont hélas! que temporaires puisque ces unités sont affectées à Bruxelles. Aussi, des solutions définitives seront-elles nécessaires à court terme.

De nombreux journalistes ont assuré une certaine discrétion à la relation des événements qui ont ensanglanté le Brabant wallon et cela afin de faciliter l'enquête et on peut certes s'en féliciter.

Cependant, au bout de six mois, voire plus d'un an, on peut se poser des questions: l'enquête a-t-elle abouti à l'incarcération des criminels ou bien piétine-t-elle encore toujours? Et, dès lors, de s'interroger sur l'efficacité des services de recherche et de sécurité.

Monsieur le ministre, vous avez souligné dans votre exposé en commission qu'il y a des limites à ne pas dépasser aux restrictions sur les moyens engagés dans la lutte contre la criminalité.

C'est le même message que le général Beurir lançait aux responsables de ce pays lorsqu'il disait en 1983 devant vous-même et un certain nombre d'entre nous lors des fastes de la gendarmerie: « Il ne faut pas pousser au désespoir les plus fidèles serviteurs de l'Etat. »

Vous me voyez sans doute, monsieur le ministre, quelque peu embarrasé — et je ne suis pas le seul si j'ai bien compris certaines interventions de nos collègues de la majorité comme de l'opposition — à propos du vote à émettre pour votre budget. Je ne vois, en effet, à aucun moment cette volonté de se réorganiser et de répondre aux légitimes angoisses de la population.

Monsieur le ministre, nous devons savoir ce que nous voulons et agir en conséquence. Si tel est votre souhait de protéger le citoyen, alors, il vous faut en tirer très logiquement les conséquences. S'il est vrai que le citoyen a sa part de responsabilité dans les processus de prévention du crime — et l'ouverture récente du « centre d'information contre le vol » aura un rôle important à jouer dans ce domaine —, il n'en reste pas moins que la gendarmerie a besoin d'un crédit supplémentaire pour engager plus d'effectifs tout en restant dans son cadre légal, pour relever de manière plus efficace le défi du banditisme et assurer une meilleure sécurité des biens et des personnes dans notre pays.

Quant à nous, il va de soi que nous ne voudrions jamais d'un Etat policier mais, pour assurer la protection et la sécurité civile dont nous devons constater l'affaiblissement croissant chaque année davantage, nous ne pouvons céder à la facilité, ni vous non plus, monsieur le ministre, ni le gouvernement, si nous voulons sincèrement ensemble renforcer la protection du citoyen, lui rendre confiance et, par là même, sauvegarder la démocratie. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Robert Maes.

De heer R. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik kan vrij kort zijn. De cijfergegevens zijn, wat de begroting van de Rijkswacht betreft, vrij doorzichtig en geven derhalve geen aanleiding tot veel commentaar. Voor het overige blijven wij ervan overtuigd dat het bestaan van een rijkswacht en dan nog meer bepaald in haar huidige vorm, een noodzaak is en dat zij al bij al goed werk levert.

Dit wil natuurlijk niet zeggen dat detailkritiek niet kan of zelfs niet moet worden uitgebracht.

De taken die de rijkswacht vervult zijn er de jongste jaren niet gemakkelijker op geworden en gezien het verminderd aantal uren van de prestaties, kunnen wij begrijpen dat er zich een personeelsprobleem voordoet. Wat ons betreft, kan het bestaand kader worden opgevuld, en moet het logistiek en administratief kader dat al een hele tijd in uitzicht is gesteld, zo snel als mogelijk tot stand worden gebracht.

Voor taken die geen bijzondere opleiding vereisen, bijvoorbeeld kantoorwerk, zouden best ook meer burgers worden ingeschakeld.

In tegenstelling met anderen zijn wij niet beducht voor machtsmisbruik door het korps in zijn geheel, met andere woorden wij zijn niet bang voor een staatsgreep van een of verscheidene sterke mannen met de hulp van de rijkswacht. Laat mij tussen haakjes hier aan toevoegen dat het beste middel om dergelijke avonturen te vermijden, mijns inziens er nog altijd in bestaat onze instellingen efficiënt, zuinig en zonder misbruiken te doen werken.

Wij zijn wel beducht voor machtsmisbruik door individuen of kleine groepjes. Het machtsmisbruik is een bekoring waaraan leden van korpsen zoals de rijkswacht en de politie voortdurend zijn blootgesteld.

Trouwens zij niet alleen maar ook magistraten, belastingambtenaren en iedereen die op een of andere manier persoonlijk een bepaalde macht kan uitoefenen ten opzichte van de gewone burgers.

Het spreekt dan ook vanzelf dat in de eerste plaats veel aandacht moet worden besteed aan een goede selectie.

Er is gelukkig nog altijd een overvloedig aanbod van kandidaten. Dank zij dit feit en de moderne selectiemogelijkheden, onder andere ook op psychologisch terrein, moet men al veel onheil kunnen vermijden.

De verdere opleiding, ook de voortgezette vorming na de basisopleiding waarvoor thans blijkbaar niet voldoende tijd meer overschiet, moet eveneens een voortdurende zorg zijn.

Het in-dienst-houden bij de rijkswacht van gedetacheerde militairen lijkt ons slechts een noodoplossing.

De algemene veiligheid van de burgers zou in geen enkel geval in het gedrang mogen komen, ook niet in de grote steden.

Daarom is het goed dat, wanneer een angstpsychose zich onlangs in een bepaalde streek voordoet, namelijk in Waals-Brabant, er onmiddellijk afdoende maatregelen werden getroffen.

Toch zijn er klachten over laattijdige interventies 's avonds, 's nachts en tijdens de weekeinden.

U hebt, mijnheer de minister, in vrij voorzichtige bewoordingen gezegd dat de interventietermijnen, in de mate van het mogelijke, op niet meer dan 20 minuten, maximum 30 minuten werden gehouden, maar ik heb daar mijn twijfels over, en zelfs dan is dit nog in een aantal ernstige gevallen te veel.

De rijkswacht moet dus aan deze opdrachten een voorrang kunnen verlenen en eventueel van andere taken worden vrijgesteld.

Dit is trouwens een opmerking die ik hier sedert jaren hoor maken, maar waarbij er weinig veranderde.

Met enige verbazing heb ik vastgesteld dat bij de hogere officieren de categorieën van kolonel en luitenant-kolonel nogal omvangrijk uitvallen, namelijk 80, tegenover slechts 45 majores.

Wellicht kan de bevorderingspolitiek in de komende jaren deze, mijns inziens, toch een ietwat scheefgelopen verhouding recht trekken.

In de geest van «als het goed is, zeggen wij het ook», moeten wij vaststellen dat sedert enkele jaren een aanzienlijke inspanning gedaan werd op het terrein van de huisvesting van de rijkswacht die een tiental jaren geleden inderdaad veel te wensen overliet.

Anderzijds moeten wij dan weer vaststellen dat het met het taalgebruik bij de rijkswacht nog altijd niet loopt zoals het hoort.

U hebt zelf toegegeven, mijnheer de minister, dat slechts 941 tweetaligen voorhanden schijnen te zijn op een totaal van 1 708 voor tweetaligen voorziene betrekkingen. Dit brengt met zich mee dat nog geregeld, onder

meer in Brussel en omgeving, zich gevallen voordoen waarbij vooral ééntalig Franstalige rijkswachters geconfronteerd worden met Nederlandstalige landgenoten.

Ik moet u beslist tegenspreken wanneer u veronderstelt dat slechts gemengde diensten en patrouilles in het Brussels worden georganiseerd, zodat de betrokken burger zich steeds ten minste tot één van de rijkswachters in eigen taal kan richten. Er zijn de klassieke verzachtende omstandigheden, namelijk dat de tweetaligen geen extra vergoeding of andere voordelen worden toegekend, maar dat zij alleen maar meer moeten werken.

Ik twijfel er niet aan dat deze toestanden bestaan, maar daar moet dan maar in de kortste keren de nodige verandering in worden aangebracht. Hier moet het principe gelden dat wie een inspanning levert, daar ook voor beloond moet worden. Het gebrek aan tweetaligen komt trouwens nog meer bevreemdend voor wanneer men het aantal kandidaten ziet onder wie toch — zo vermoed ik althans — er heel wat zullen zijn die ten minste lager middelbaar onderwijs en zelfs volledig middelbaar onderwijs hebben genoten.

Tenslotte moet ik nog zeggen dat onze fractie deze begroting niet zal goedkeuren, eerder als bevestiging van het feit dat wij met de algemene politiek van deze regering niet akkoord kunnen gaan dan dat wij fundamentele bezwaren tegen de thans besproken begroting van de Rijkswacht zouden willen doen gelden. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Eicher.

M. Eicher. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, mesdames, messieurs, je tiens tout d'abord à mettre le ministre en garde parce que, si je me réfère à ce que je viens d'entendre de la bouche des collègues appartenant aux partis de la majorité, je ne vois pas comment un seul d'entre eux pourrait approuver ce budget. Mais redevenons sérieux.

Monsieur le ministre, lors de mon intervention dans la discussion du budget 1983 de la Gendarmerie, je vous avais déjà fait part de mon intention de prendre des contacts avec sa base.

En effet, alors que, antérieurement, ce problème n'avait jamais été évoqué — je m'étais permis de revoir les discussions des budgets précédents —, j'avais répercuté l'écho des doléances de cette autre «grande muette» qu'est la gendarmerie. Je m'étais ainsi fait le porte-parole non des hauts gradés, des officiers, mais des simples gendarmes, de ceux qui, pour le citoyen contribuable, sont les vrais représentants de la gendarmerie, c'est-à-dire ceux qu'il rencontre lors des contrôles routiers, par exemple, ou lors des accidents de la circulation, ceux qui règlent le trafic aux carrefours en cas d'affluence ou qui le surveillent du bord de la route ou encore ceux qui viennent à domicile pour entendre l'une ou l'autre déclaration et qu'on reçoit généralement avec une certaine appréhension, voire avec méfiance.

Je vous avais fait part, dans cette même salle, en mai 1983, du «ras-le-bol» de ces gendarmes et vous en avais expliqué les raisons.

A l'époque, légèrement surpris, monsieur le ministre, vous m'aviez répondu que j'exagérais, qu'il n'était pas exactement ainsi mais que, de toute manière, vous alliez faire procéder à des vérifications et, le cas échéant, remédier à la situation si l'une ou l'autre de mes déclarations s'avérerait exacte.

Or, dans votre exposé introductif au budget 1984 de la Gendarmerie, vous commencez par nous dire que depuis la discussion du budget 1983, en séance plénière du 11 mai 1983, il n'y a aucun élément neuf digne d'être souligné ni aucun changement important à mentionner.

Permettez-moi de m'en étonner, monsieur le ministre, car je peux vous dire qu'entre-temps, la situation des gendarmes ne s'est pas améliorée. Les reproches, les griefs dont je m'étais fait l'interprète l'année dernière, sont toujours les mêmes aujourd'hui, peut-être plus exacerbés encore comme en a témoigné leur participation à la grève des services publics l'année dernière.

Ces gendarmes doivent en avoir vraiment «ras-le-bol», monsieur le ministre, pour avoir pris le risque de participer à cette grève et avoir eu le courage — et il en faut — de témoigner de manière claire et évidente de l'ampleur de leur mécontentement.

Certes, l'année dernière, un pas — un petit pas — a été fait en faveur des gendarmes, puisque l'arrêté royal du 22 juillet 1983 reconnaît enfin les deux organisations syndicales du personnel de la gendarmerie, répondant ainsi à une demande vieille de plusieurs années.

Les négociations qui ont suivi permettent un certain espoir. Actuellement, les gendarmes attendent avec impatience l'approbation de l'arrêté d'exécution relatif au personnel de la fonction publique.

En 1983, rappelez-vous, monsieur le ministre, je vous avais demandé de préciser si l'appel que vous aviez lancé fin 1982 au personnel de la Défense nationale l'invitant à formuler des propositions d'économie et d'assainissement sur les lieux de travail, s'adressait également au personnel de la gendarmerie.

Vous deviez reconnaître en 1984 que cet appel n'a rien donné auprès de l'armée et qu'il ne donnerait sans doute pas plus de résultat auprès de la gendarmerie.

Si je puis vous conseiller une chose, monsieur le ministre, c'est d'installer ce « livre noir » à la gendarmerie, mais surtout de ne pas exiger la transmission par la voie hiérarchique des propositions et des plaintes qui s'y trouveraient consignées.

Il vous appartiendra de faire de ces propositions ce que bon vous semble, mais je suis sûr que ce sera tout bénéfique pour les gendarmes. Considérez-les comme des êtres responsables, raisonnables, réfléchis et conscients de leur devoir.

Je suis persuadé que si vous avez recours à ce système, vous aurez de bonnes propositions qui vous donneront à réfléchir et qui pourront très certainement contribuer à améliorer le climat à la gendarmerie et le moral des gendarmes qui en ont le plus grand besoin.

Je vous avais dit, il y a quelques instants, que les gendarmes en avaient « ras-le-bol » d'être obligés de travailler dans les conditions qui sont les leurs: je peux vous affirmer que tous nos collègues ici présents ressentiraient la même chose, si nous étions contraints de travailler dans les mêmes conditions.

Savez-vous, monsieur le ministre, qu'outre les agents admis à la retraite et les agents licenciés pour l'un ou l'autre motif, il y a eu, durant les cinq dernières années 507 démissions accordées sur demande des intéressés? Ce chiffre en lui-même est déjà élevé, mais il est encore plus significatif si on pense que cela se passe en période de crise économique, à un moment où on compte plus de 700 000 demandeurs d'emplois.

Ce chiffre doit faire réfléchir. Il prouve en tout cas qu'un malaise réel existe.

Mais il y a un autre chiffre que je veux vous communiquer, bien plus grave encore et qui me donne froid dans le dos. En y pensant, les paroles me restent dans la gorge. Pendant ces cinq dernières années, il y a eu « officiellement » 30 suicides parmi le personnel de la gendarmerie, et j'insiste sur le mot « officiellement », j'y attache une grande importance, je suis certain que beaucoup me comprendront.

Vous faudra-t-il d'autres preuves encore, monsieur le ministre, pour que vous vous décidiez à vous préoccuper réellement du malaise profond qui affecte la gendarmerie?

J'ajouterai encore un autre élément qui corrobore ce que je viens de dire et qui prouve que les choses ne tournent pas rond à la gendarmerie. Cet élément donne à réfléchir et je suis certain que beaucoup penseront comme moi: il manque un nombre important d'agents pour compléter les cadres prévus à la gendarmerie. Plusieurs collègues ayant cité des chiffres, je n'y reviendrai pas. Savez-vous que, malgré le chiffre impressionnant de demandeurs d'emplois que nous connaissons, trente candidatures seulement sur 725, soit 4,13 p.c., ont été jugées recevables pour la carrière d'officier et à peine 10 p.c. des candidatures pour celle de sous-officier. 90 p.c. sont donc reconnus inaptes au service. Que faut-il sous-entendre par cela? Ces 90 p.c. de candidats considérés comme incapables de devenir gendarmes le sont-ils pour des raisons physiques, pour des raisons intellectuelles, médicales ou autres?

90 p.c. de rejet des candidatures et cela quant on songe au traitement qui attend les 10 p.c. de réussite, au type de travail — souvent des travaux administratifs et répétitifs — et à la considération qui y est attachée! ...

La loi du 29 juillet 1975 prévoyait la possibilité d'engager 640 membres féminins à la gendarmerie. Nous discutons aujourd'hui le budget 1984 et, si je ne me trompe, on a atteint le nombre de 15 unités. Je ne ferai pas de commentaire, mais j'aimerais que le ministre m'explique le pourquoi de cette situation.

J'en arrive maintenant au personnel civil employé à la gendarmerie. Vous avez dit, monsieur le ministre, que cette aide indispensable est quantitativement insuffisante depuis un certain temps.

Avec un nombre de chômeurs qui ne cesse d'augmenter, on préfère pourtant, pour des raisons budgétaires évidentes — pas si évidentes que cela, comprenez qui pourra! —, continuer à payer des chômeurs pour rester chez eux et utiliser les gendarmes qui, d'après les examens physiques et psychotechniques qu'ils ont dû passer pour appartenir à la

catégorie des 5 p.c. de réussite, doivent être au moins des superhommes, qui ont suivi une instruction professionnelle poussée, les utiliser, dis-je, à des travaux de dactylographie, de nettoyage ou d'entretien de jardin. On leur fait même tondre une pelouse et couper une haie, tous travaux pour lesquels ces super-hommes qu'on veut créer ne sont sans doute pas qualifiés.

Voilà, monsieur le ministre, un motif de plus de mécontentement pour la gendarmerie.

Comment voulez-vous, dans ces conditions, que ces personnes, qui ont un jour choisi de faire carrière dans la gendarmerie, non pour sanctionner le citoyen mais, au contraire, pour l'aider, l'assister, le conseiller, soient encore motivées? Comment voulez-vous qu'elles aient du cœur à l'ouvrage si elles-mêmes se considèrent comme inefficaces?

Et pour prouver ce que je viens de dire, monsieur le ministre, je citerai quelques exemples du rapport de la commission.

En ce qui concerne le contrôle dans les trains internationaux, la gendarmerie contrôle efficacement l'un ou l'autre train, mais elle sait pertinemment bien que le voyageur animé de mauvaises intentions aura bien vite compris qu'il y a des trains qui ne sont pas contrôlés; c'est d'ailleurs une information livrée gratuitement dans les gares frontières.

Un automobiliste qui brûle un contrôle routier peut le faire en toute impunité, car la camionnette de la gendarmerie est équipée d'un étrangleur qui exclut toute poursuite.

En ce qui concerne le dépassement de la charge autorisée, j'avais déjà donné cet exemple important en commission et il doit être répété ici, chaque transporteur sait qu'en Belgique, la gendarmerie est incapable d'effectuer le contrôle du poids des chargements et ce n'est certainement pas avec les 13 bascules que la Belgique possédait un jour qu'on pourra effectuer un contrôle efficace.

Mais pourtant, avec le prix de ces 13 bascules, combien de petits appareils efficaces n'aurait-on pas pu acheter, évitant ainsi de nombreux dégâts à l'infrastructure routière?

Mes collègues, mandataires communaux, comprendront aisément ce que je veux dire.

Avant d'en terminer, permettez-moi, monsieur le ministre, de dire un dernier mot sur la politique générale d'économie dans ce domaine. Vous dites, dans votre exposé, que le budget 1984 suit clairement les traces du budget 1983. Ceci m'amène à dire, tout comme en 1983, que je ne désire pas critiquer les mesures d'économie justifiées, mais bien celles qui, à mes yeux, ne se justifient pas. Puisque vous dites que rien n'est changé, il est de toute logique que ce qui était critiquable en 1983, le soit davantage en 1984.

Mais ne vous inquiétez pas, je ne répéterai pas la même litanie que l'année dernière.

Vous dites, toujours selon le rapport, que les chaussures d'hiver seront bientôt livrées. Fort bien, mais s'agit-il des chaussures pour l'hiver 1983-1984 ou pour l'hiver 1984-1985? Les premières fleurs du printemps font déjà leur apparition.

Vous diminuez la somme prévue pour le carburant de 43 millions alors qu'en 1983, la gendarmerie avait réalisé des économies sur ce poste du budget. Mais, même si l'essence à proximité de la brigade est moins chère, il faut faire 20 et 30 km supplémentaires pour aller en chercher d'une marque bien déterminée, à l'aide de ces chèques-essence délivrés par vos services et qui finalement coûtent très cher.

Les gendarmes se plaignent des lampes-torches dont ils sont équipés et qui sont totalement inefficaces sur les routes où il existe un éclairage moderne. Faut-il un accident grave ou même mortel, avant de se rendre compte que l'équipement des brigades avec des lampes-torches puissantes aurait coûté moins cher?

En j'en termine avec le problème des photocopieuses: vous dites vous-même, qu'actuellement, seuls les districts peuvent en disposer, et encore, à la condition qu'il y ait du papier, et je sais ce que je dis.

Dans le même contexte, vous parlez d'une dépense de 170 000 francs par brigade. Vous devez savoir pourtant qu'il y a des appareils bien moins chers, et de très bonne qualité. Copier à la main des documents importants tels que plans d'accidents et autres ne représente pas une économie, mais bien un motif de plus pour décourager le condamné à vie qu'est le gendarme de la base.

Monsieur le ministre, vous le savez comme moi, la plupart des gendarmes ont opté pour cette carrière, non pas pour réprimer leurs concitoyens mais pour les aider. Le rôle de la gendarmerie doit être en premier lieu éducatif et préventif.

Je suis certain qu'on n'atteindra pas ce but si l'on continue dans la voie dans laquelle on s'est engagé. Si vraiment vous estimez devoir appliquer des critères de recrutement si sévères qu'ils aboutissent à une sélection de seulement 5, voire 10 p.c. des candidats, qu'au moins ces agents sélectionnés avec tant de rigueur puissent aspirer à un autre traitement et, mieux encore, à une autre considération. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Edgard Peetermans.

De heer Edg. Peetermans. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de begroting van de Rijkswacht voor 1984, zoals die door de minister van Landsverdediging werd ingediend, vertoont inderdaad, zoals hij gezegd heeft, geen noemenswaardige nieuwigheden.

Een eerste vaststelling is dus dat de lijn, die in de loop van de vorige jaren werd uitgestippeld, consequent wordt doorgetrokken.

Een tweede vaststelling is dat deze begroting, evenals die van de vorige jaren, duidelijk de sporen vertoont van de algemene besparingspolitiek van de regering. Het is deze tweede vaststelling waarop ik vandaag even dieper wil ingaan.

De algemene besparingspolitiek die sinds enkele jaren wordt gevoerd, is een noodzakelijk kwaad waaraan niet te ontsnappen valt en het is dan ook volkomen normaal dat van de rijkswacht, als openbare instelling, ook een inspanning gevraagd wordt op dat vlak. Het algemeen beleid dat onder deze omstandigheden met betrekking tot de rijkswacht wordt gevoerd, moet dan ook gericht zijn op een zo rationeel mogelijk gebruik van de middelen aan personeel en materiaal, met als uiteindelijk doel de operationele capaciteit en paraatheid van de rijkswacht op een aanvaardbaar peil te houden.

Sta mij toe enkele van de elementen die mede de operationele capaciteit en paraatheid van een korps zoals de rijkswacht bepalen, te commentariseren.

De getalsterkte is daarvan ongetwijfeld een van de belangrijkste elementen, zoniet het belangrijkste. Men kan natuurlijk trachten het huidige tekort van ongeveer 2 500 personeelsleden, als gevolg van de beperking van de personeelskredieten, op te vangen door een verhoging van de beroepskennis van het personeel, een meer rationele dienstorganisatie, de aanwending van moderne hulpmiddelen, de verbetering van de interventiemethodes enzovoorts. Alle inspanningen zijn thans daarop gericht, maar ik betwijfel sterk of dit wel voldoende zal zijn. Ik vrees inderdaad dat zulks niet zal opwegen tegen het geheel van de gevolgen die voortvloeien onder meer uit de vermindering van de wekelijkse arbeidsduur, de gedwongen beperking van de overuren en de explosie van de geweldadige criminaliteit die door de wetgever, bij het bepalen van de maximumeffectieven in 1975, zeker niet werd ingecalculeerd, zodat uiteindelijk de dienstverlening aan de bevolking in het gedrang dreigt te komen.

Als tweede element zijn er de middelen die ter beschikking van de rijkswacht worden gesteld om haar toe te laten de wettelijk voorgeschreven opdrachten naar behoren uit te voeren.

De beperking van de werkingskredieten heeft een rechtstreekse invloed op de beschikbaarheid van het personeel en de doeltreffendheid van het optreden. De prestatie van overuren, nacht- en weekenddiensten zijn aan beperkingen onderworpen. Maatregelen dienden te worden genomen om het brandstofverbruik van de voertuigen te beperken. Er is gebrek aan trainingsmunitie voor de opleiding en de training van het personeel enzovoorts. Dit alles heeft mede geleid tot een vermindering van de preventieve diensten ter beveiliging van de bevolking, de daling van de ophelderingsgraad van zekere misdrijven, grotere interventietermijnen bij oproep en een daling van de beroepskennis en -bekwaamheid in zekere domeinen.

De beperking van de investeringskredieten, nodig voor de vervanging van verouderde en versleten voertuigen, wapens, transmissiematerieel enzovoort, kan op korte termijn besparingen opleveren, maar kan onmogelijk meerdere jaren na elkaar worden volgehouden. Na enige tijd zullen enerzijds de werkingskosten voor het onderhoud van dergelijk materieel immers zeer snel oplopen, wisselstukken, werkuren enzovoorts, en anderzijds zal de fiabiliteit en de beschikbaarheid van het materieel steeds kleiner worden en derhalve niet alleen de operationele capaciteit en beschikbaarheid van de rijkswacht ernstig in gevaar brengen, maar terzelfder tijd ook demotiverend werken op de rijkswachters, die niet

meer over de middelen kunnen beschikken nodig voor de uitvoering van hun taak.

Ik wens mijn bewondering uit te drukken voor de rijkswacht als instelling, die, niettegenstaande de talrijke moeilijkheden waarmee zij te kampen heeft, er nog steeds in slaagt haar wettelijke opdrachten naar behoren te vervullen, alsook voor de inzet waarmee de overgrote meerderheid van de rijkswachters zich nog steeds ten dienste stellen van de bevolking. Zij verdienen dan ook ten volle onze steun en ik zou de minister van Landsverdediging dan ook willen vragen erover te waken, samen met zijn collega's van Justitie en Binnenlandse Zaken, dat de aanvaardbare grenzen van de bezuinigingen waarover ik het zoëven heb gehad, niet zouden worden overschreden. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Vandenhautte.

M. Vandenhautte. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, dans ce débat, important pour l'avenir de la sécurité de nos concitoyens et du maintien de l'ordre dans notre pays, je voudrais souligner que l'augmentation de la criminalité et la multiplicité des missions sans cesse plus nombreuses, devraient normalement déboucher sur un recrutement de personnel supplémentaire. Plusieurs collègues sont intervenus dans ce sens. Or il se fait que la gendarmerie n'atteint pas actuellement son effectif légal puisqu'elle compte pour le moment un déficit de 369 sous-officiers et de 201 officiers. Malheureusement, les restrictions budgétaires ne permettent pas de recruter ce personnel.

Il faut également souligner l'influence du budget sur les problèmes de sécurité du personnel. En effet, étant donné le climat de violence actuel qui atteint particulièrement le Brabant wallon, les organisations syndicales du personnel de la gendarmerie ont revendiqué la prise de mesures destinées à garantir ou à améliorer la sécurité du personnel, telles que, par exemple, l'amélioration de l'armement.

Il faut constater que le remplacement des pistolets 7,65 mm par des armes de calibre 9 mm devait, eu égard aux restrictions budgétaires, s'étaler sur dix ans. A la suite de plusieurs réunions entre les ministres de tutelle, les organisations syndicales et le commandement de la gendarmerie, des crédits supplémentaires ont été promis.

J'en viens à l'examen de quelques axes du budget 1984: personnel, fonctionnement, investissements.

Voyons tout d'abord, ce qui concerne le personnel.

Les crédits de personnel ne suscitent pas de très gros problèmes, sauf pour les articles 11.04 et 12.05 qui permettent de payer les diverses allocations et indemnités. En effet, le blocage des effectifs a comme effet principal de provoquer notamment de très nombreuses prestations supplémentaires. En toute première priorité, la gendarmerie souhaite pouvoir engager les 369 sous-officiers gendarmes manquants. Cela lui est interdit depuis que les directives d'établissement pour le budget 1983 ont bloqué l'effectif à celui qui était présent au 31 janvier 1982, soit 16 185 gendarmes et militaires.

Parlons brièvement du fonctionnement. Les points faibles du budget apparaissent aux articles: 12.02, dépenses de consommation en rapport avec l'occupation des locaux; 12.20, dépenses spécifiques à la gendarmerie; 12.21, utilisation des moyens de transport terrestre et aérien.

Propriété de l'Etat, et éventuellement de véhicules loués.

La croissance tolérée aux articles 12.01 et 12.21 est de 6 p.c., toutefois, les coûts réels augmentent plus rapidement que le taux d'inflation estimé.

Il est à noter que la gendarmerie paie des taxes et accises sur tous les biens qu'elle achète et que, en 1983, notamment, des mesures gouvernementales ont augmenté le taux d'accises sur les carburants, les tarifs de certains services publics, téléphone, postes, etc.

A l'article 12.20, c'est surtout l'acquisition de munitions qui pose des problèmes d'insuffisance de crédits, surtout si l'on tient compte des augmentations de prix très importantes dans ce secteur.

Enfin, le problème des investissements.

Les investissements étant limités depuis 1980, il devient de plus en plus difficile de remplacer les matériels très vétustes. Ce blocage a un effet direct sur les coûts d'entretien des matériels existants, ce qui aggrave encore les problèmes que j'ai soulevés quant au fonctionnement.

Il se produit aussi, vu les très longues procédures et le nombre d'instances qui doivent intervenir, que l'engagement de plusieurs marchés importants n'est pas réalisable au cours de l'année pour laquelle les crédits ad hoc ont été alloués. Le problème se complique par le fait que les crédits d'investissement prévus au poste 74.01.02, tout en étant légalement reportables, risquent de ne pas pouvoir être utilisés au cours de l'année ou des années suivantes. Le gouvernement, en fixant le « plafond » des engagements d'une année considérée, ne tient pas automatiquement compte de la faculté d'utiliser les crédits non engagés de l'année précédente.

Monsieur le ministre, je sais que votre tâche est loin d'être aisée, dans un gouvernement obsédé par l'obligation de faire des économies. Mais je suis convaincu que vous ferez tout ce qui est en votre pouvoir pour améliorer la situation générale de la gendarmerie, car il y a de la sécurité de nos concitoyens.

Je vous remercie de votre bonne attention. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Egemeers.

De heer Egemeers. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het is niet ongewoon, maar toch uitzonderlijk dat hier het woord wordt genomen over een ontwerp van wet houdende aanpassing van een begroting. In dit geval gaat het over het aanpassingsblad voor de begroting 1983. Ik heb vastgesteld dat er een meeruitgave is van bijna 92 miljoen omdat u hebt afgezien van het plan om miliciens te plaatsen in de logistieke diensten van de rijkswacht. U vraagt nog een krediet van 52 miljoen als toelage voor bijkomende prestaties ingevolge de toename van het aantal opdrachten van de rijkswacht, plus een krediet van 80 miljoen — zij het voor vorige begrotingsjaren — voor het feit dat het aantal effectieven op een ontoereikend niveau behouden blijft, vergeleken met het steeds toenemend aantal opdrachten. Dit maakt in totaal 172 miljoen op het lopend jaar 1983 en 52 miljoen verbonden aan vorige dienstjaren, afgerond dus 220 miljoen. Waarom vestig ik daar uw aandacht op, mijnheer de minister? Misschien is het toevallig, maar bij de behandeling van de begroting 1982 heb ik over deze aangelegenheid gesproken. Ik herlas deze uiteenzetting en stelde vast dat u onze raad om de 3 000 miliciens niet binnen de rijkswacht te plaatsen, hebt gevolgd, maar waarschijnlijk had u daar een andere reden voor. U zal mij waarschijnlijk zeggen dat u deze 92 miljoen bijkomende kredieten vraagt omdat u het plan niet hebt gerealiseerd. Sedert vanmorgen 10 uur tot net voor u hier aankwam, hebben wij hier de treurzaam van uw collega minister Hansenne gehoord in verband met het legerijde werklozen. Mijnheer de minister, ik vraag mij af of u hier geen gelegenheid hebt laten voorbijgaan. U zegt zelf dat het effectief van de rijkswacht praktisch ongewijzigd is gebleven. Met het oog op een beleid tot opslorping van de werkloosheid had u hier toch een beroep kunnen doen op uw collega van Tewerkstelling en Arbeid...

M. Eicher. — Très bien.

De heer Egemeers. — ... — weliswaar binnen de enveloppe van 220 miljoen — om ten minste een aantal jeugdige werklozen — en er zijn zowel academici als ongeschoolden — aan te werven voor administratieve en logistieke steun aan het rijkswachterskorps. Zodoende zou het resultaat dubbel geweest zijn. U zou ongetwijfeld in de kaart hebben gespeeld van het huidige effectief van de rijkswacht door het humaniserend effect van de aanwerving van burgerlijk personeel op hun arbeidsvoorwaarden. Op die manier had u een niet onbelangrijk aantal werklozen werk kunnen verschaffen. Wat gold voor 1983, zij het begin 1984, zou misschien een zelfde effect hebben gehad voor 1984 en 1985.

Ik houd mij niet bezig met militaire aangelegenheden en evenmin met de rijkswacht, maar zoals velen in ons land ben ik bekommerd om het ondraaglijke probleem van de werkloosheid. Ik geef u een bescheiden wenk en vraag dat u via de mogelijkheden van het interdepartementeel fonds bijvoorbeeld op zijn minst met uw collega van Arbeid en Tewerkstelling contact zou opnemen om binnen de ter zake bestaande programma's over te gaan tot een niet-onbelangrijk aantal aanwervingen.

U hebt daar zelfs de rechtsgrond voor, al hebt u dat niet nodig.

Bij de bespreking van de vorige begroting hebben wij er al op gewezen dat de wet van 2 december 1957 u toelaat manschappen aan te werven. Zelfs het aantal wordt vermeld, namelijk 1 580. Bij mijn weten is de wet niet gewijzigd.

U hebt geprogrammeerde financiële mogelijkheden, u hebt een rechtsgrond en daarenboven beschikt u over de mogelijkheden geboden door de opslorplingsprogramma's.

Ik heb alleen maar vastgesteld dat het effectief onveranderd blijft en toch 220 miljoen uit de Schatkist weg is. Dit is waarschijnlijk niet altijd ten volle naar de zin van de rijkswachters die nu voor opdrachten staan waar vermoeidheid soms parten kan spelen. Ik hoop maar dat zij niet misdadig worden. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De heer Vanderborght. — Vraagt u namens uw fractie om het effectief van de rijkswacht te verhogen?

De heer Egemeers. — Neen, alleen burgerlijk administratief en logistiek personeel.

De heer Vanderborght. — Dus het effectief?

De heer Egemeers. — Ja, maar burgerlijk personeel.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Vreven.

De heer Vreven, minister van Landsverdediging. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, uit het verslag dat namens de commissie werd uitgebracht door de heer Rutten, waarvoor ik hem dank, is gebleken dat in de commissie een grondige bespreking werd gehouden, tot in de details, en dat er ook menigvuldige vragen werden gesteld die werden beantwoord.

Ik zal mijn betoog algemeen houden. Uit de bespreking in de commissie blijkt welk belang u hecht aan de begroting 1984 van de Rijkswacht en dus ook aan de wijze waarop en de middelen waarmee de rijkswacht haar talrijke opdrachten vervult.

Vooraleer op de gestelde vragen te antwoorden, zal ik zeer bondig enkele grote trekken toelichten van het algemeen beleid dan ten grondslag ligt van deze begroting.

Met de budgettaire middelen die in deze omstandigheden ter beschikking zijn, is het één van de hoofdbekommernissen de operationele capaciteit en paraatheid van de rijkswacht op een aanvaardbaar peil te houden.

Daarbij is de personeelssterkte ongetwijfeld één van de belangrijkste factoren. Ook echter met andere factoren moet rekening worden gehouden, namelijk de rationele organisatie van de dienst met het oog op een optimale dienstverlening aan de bevolking, de doorgedreven opleiding nodig voor het verwerven en het behouden van een zo hoog mogelijke beroepskennis en beroepskunde van het personeel op alle niveaus, en de motivering van het personeel voor de uitvoering van hun dagelijkse opdrachten. Deze en andere factoren worden grondig onderzocht door de nieuwe kommandant van de rijkswacht.

In het domein van de operaties ging in 1983 de aandacht vooral naar de bestrijding van de gewelddadige criminaliteit. Verschillende sprekers hebben daarop trouwens gewezen. In 1984 zal de inspanning die op dit vlak werd gedaan verder worden gezet en zal vooral de nadruk worden gelegd op de preventie. Ik meen dat dit antwoord verschillende leden zal geruststellen.

Het algemeen beleid dat in 1983 en ook reeds de vorige jaren door de rijkswacht werd gevoerd inzake verkeersveiligheid en het vlot verloop van het verkeer, zal onverminderd worden verdergezet.

Wat de aankoop van materieel betreft, moet worden opgemerkt dat deze begroting evenals de begroting van vorig jaar de soberheidspolitiek van de regering weerspiegelt. U kan dat aanvaarden of niet maar het is een feit. Daar waar het enigszins mogelijk is, wordt aan bezuiniging en aan rationalisatie gedaan. Indien toch aankopen worden gedaan — sommige sprekers hebben daarop gezinspeeld —, heeft dit uitsluitend tot doel de operationele uitrusting van de eenheden op peil te houden, ten einde hen toe te laten hun opdracht zo behoorlijk mogelijk uit te voeren.

Tot slot van deze korte inleiding wil ik wijzen op de omvang van de kredieten bestemd voor de bouw of de modernisering zowel van administratieve als van logistieke complexen en in het bijzonder van de logementen waar de jongste twee jaar een grote inspanning werd gedaan die wij in 1984 hopen verder te zetten.

Wat uw kritiek op bepaalde beleidsopties en uw bezorgdheid nopens het stockeren van gegevens in de computers van de rijkswacht betreft, mijnheer De Bremaeker, kan ik u verzekeren dat de rijkswacht reeds tal van maatregelen heeft getroffen ter bescherming van het privé-leven. Zij wenst trouwens niets liever dan dat zo vlug mogelijk een wet op de

bescherming van het privé-leven wordt goedgekeurd ten einde ter zake een duidelijke situatie te scheppen.

In verband met de voorbeelden die u heeft aangehaald, kan ik enkel zeggen dat de controle aan de grens gebeurt in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de minister van Justitie.

Het fotograferen door de ordediensten bij manifestaties heeft uitsluitend tot doel eventuele daders van inbreuken te identificeren om hen indien nodig aan de gerechtelijke overheden te kunnen uitleveren.

Op uw vraag betreffende het syndicaal statuut kan ik u antwoorden dat zowel het Nationaal Syndicaat van het rijkswachtpersoneel als de Syndicale Federatie van de Belgische rijkswacht, werden erkend bij twee koninklijke besluiten van 22 juli jongstleden, verschenen in het *Staatsblad* van 6 augustus 1983.

Het zal u niet zijn ontgaan dat de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van het rijkswachtpersoneel van het actief kader, bedoelde betrekkingen regelt op een wijze die, behalve enkele wegens het specifiek statuut van het rijkswachtpersoneel afwijkende bepalingen, overeenstemt met de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

Het is niet aanvaardbaar dat fundamentele verschillen in de syndicale statuten van de verschillende personeelscategorieën van de overheidssector worden ingebouwd, tenzij deze natuurlijk gerechtvaardigd zijn door een verschil in het administratief statuut.

Het komt mij dus voor dat de uitvoeringsbesluiten van de wet van juli 1978 en meer bepaald dat betreffende de representativiteit van de syndicale organisaties, niet los te denken is van de wet van december 1974, die onlangs werd gewijzigd door de wet van 9 juli 1983.

Het ligt dan ook in mijn bedoeling op grond van de resultaten van de voorbereidende werken betreffende de uitvoeringsbesluiten van de wet van 1974, de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten van de wet van juli 1978, inzonderheid deze betreffende de representativiteit van de rijkswachtsyndicaten, aan te vatten.

Het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de wet van 1974, gewijzigd door deze van juli 1983, werd op 7, 8 en 9 december 1983 met de syndicale organisaties van het personeel van Openbaar Ambt besproken en op 13 januari jongstleden door de Ministerraad voor advies naar de Raad van State gestuurd.

De hiervoor vermelde besprekingen werden van nabij gevolgd door mijn departement, dat onmiddellijk daarna gestart is met de voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten voor de syndicale organisaties van leger en rijkswacht. Het globale dossier, waarin het probleem van de representativiteit centraal staat, zal mij weldra worden voorgelegd en aan de hand van dit dossier zal een beslissing worden genomen betreffende het al of niet behouden van het representativiteitscriterium zoals bepaald in artikel 5, § 2, van de wet van juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van het rijkswachtpersoneel van het actief kader.

Wat de tucht betreft, herinner ik eraan dat de procedures zijn vastgelegd bij wet en dat eventuele wijzigingen grondig moeten worden voorbereid.

De cijfers die u mij hebt gevraagd, met betrekking tot de tucht- en onderzoeksraden, mijnheer De Bremaeker, heb ik hier niet ter beschikking, maar ik zal ze u schriftelijk laten geworden.

Inzake de wijziging van de organisatietabellen, wijs ik erop dat de rijkswacht zich moet aanpassen aan de wisselende omstandigheden, maar dat steeds wordt getracht het aantal mutaties zo klein mogelijk te houden. Zij moeten zo soepel mogelijk verlopen. Dit geldt trouwens ook voor de keuronderofficieren bij de bevordering tot adjudant.

Op de vraag wat er gebeurt met de loonmatiging bij de rijkswacht, kan ik antwoorden dat de opbrengst hiervan door de regering niet wordt voorbehouden voor het departement waarin de besparingen werden gerealiseerd.

Je remercie M. Descamps des paroles très aimables qu'il a prononcées à mon adresse. Je peux lui assurer que tout est mis en œuvre pour que la capacité opérationnelle de la gendarmerie soit maintenue à un niveau acceptable, tant sur le plan du personnel que sur celui du matériel et du fonctionnement. Un effort particulier sera fait pour améliorer la formation continue du personnel de la gendarmerie.

Pour ce qui concerne la lutte contre la criminalité violente, le commandant de la gendarmerie m'a assuré que cette année, plus encore qu'en

1983, l'accent sera mis sur la prévention, tout en espérant également pouvoir augmenter le taux d'élucidation des crimes et des délits.

Je crois ainsi répondre aussi à M. du Monceau de Bergendal sur ce point précis.

Nous aimons tous, M. Descamps, vivre dans la sécurité et dans la paix et je suis certain que, sur ce plan, nous pouvons continuer à avoir confiance dans la gendarmerie.

Aan de heer Vanderborgh wou ik meedelen dat er op het ogenblik een studie aan de gang is die ertoe strekt een duidelijk inzicht te krijgen in de werklust die uit de verschillende opdrachten en taken voortvloeit. Mocht uit deze studie blijken dat de werklust in het algemeen of in bepaalde domeinen de beschikbare capaciteit te boven gaat, dan zullen daaruit de nodige conclusies moeten worden getrokken: ofwel dienen bepaalde oneigenlijke of minder prioritaire opdrachten aan de rijkswacht te worden onttrokken, ofwel dient voor de nodige versterking te worden gezorgd en dit op de ene of de andere manier.

Wat de opleiding betreft, leg ik de nadruk erop dat de basisopleiding algemeen als zeer goed wordt gewaardeerd en dat van dit jaar af een bijzondere inspanning zal worden gedaan op het vlak van de voortgezette vorming.

Je me permets, monsieur du Monceau, de vous donner un bref aperçu de l'évolution des effectifs depuis 1957.

L'article 3 de la loi de 1957 autorisait les effectifs prévus par l'arrêté royal du 7 août 1957, à savoir 12 163 officiers et sous-officiers.

Depuis lors, trois modifications sont intervenues. Tout d'abord, la loi du 11 avril 1960 a fixé les effectifs à 12 850 unités. Ensuite, la loi d'avril 1969 a autorisé un effectif de 15 600 personnes, dont 1 550 militaires. Enfin, la loi du 29 décembre 1975 permet un effectif de 18 667 personnes dont 1 580 membres du corps administratif et logistique ou militaires et 1 697 élèves.

Le 30 juin 1975, les effectifs étaient plus ou moins ceux prévus par la loi de 1969, à savoir 15 510 unités, dont 600 militaires. La loi de 1975 a permis à la gendarmerie d'augmenter progressivement ses effectifs jusqu'en 1978. Je vous donne les chiffres: en 1976, quelque 15 700 hommes; en 1977, quelque 16 000 hommes et, en 1978, plus ou moins 16 300, dont à peu près 570 militaires pour les trois années.

Malheureusement, le plan d'expansion n'a pu être réalisé complètement à cause, d'une part, d'une décision gouvernementale qui a bloqué les effectifs au niveau atteint le 1er janvier 1979 et, d'autre part — vous le savez tous — des restrictions budgétaires.

Depuis lors, les effectifs de la gendarmerie sont pratiquement restés inchangés: 16 300, dont 411 militaires, en 1983 contre 16 336, dont 566 militaires, en 1978. En fait, la loi de 1975 qui autorisait une augmentation des effectifs d'à peu près 3 000 hommes n'a donné lieu qu'à une augmentation réelle de 800 unités. Il y a donc — je le confirme et je comprends très bien vos réflexions — un problème à ce sujet.

Je répète ce que je viens de signaler à M. Vanderborgh — et je réponds aussi de la sorte partiellement à M. Vandenhoute —, à savoir qu'une étude en cours a pour but de déterminer la charge de travail qui résulte de l'exécution de différentes missions. Si cette étude démontre que la charge dépasse la capacité de travail de la gendarmerie, tous les responsables devront en tirer les conclusions: ou la gendarmerie devra se décharger de certaines tâches non prioritaires, ou elle devra être renforcée.

Quant aux événements qui se sont déroulés dans le Brabant wallon l'année dernière, je puis vous assurer, monsieur du Monceau, que l'enquête, qui est en bonne voie, se poursuit sans relâche.

Mijnheer Maes, ik stel er prijs op u te danken voor het vertrouwen dat u stelt in de rijkswacht.

Wat betreft de voortgezette vorming, de interventietermijnen en de problemen in verband met de tweetaligheid kan ik slechts herhalen wat ik in de commissie heb gezegd en wat trouwens in het verslag is vermeld. Wij zullen trachten de problemen dienaangaande op te lossen met de budgettaire middelen waarover wij thans kunnen beschikken.

Monsieur Eicher, je partage entièrement votre souci quant au bien-être et à la motivation du personnel.

Pour ce qui concerne le statut syndical, il me paraît inacceptable de créer des différences fondamentales entre les statuts syndicaux des diverses catégories de personnel du secteur public sans qu'elles soient justifiées par la nature même du statut administratif.

Les arrêtés d'exécution de la loi de 1978, et en particulier celui relatif à la représentativité des organisations syndicales, ne peuvent être envisagés indépendamment de ceux découlant de la loi de 1974, modifiée en 1983. Il entre, dès lors, dans mes intentions d'entamer la mise au point des textes d'exécution de la loi de 1978 et notamment de ceux relatifs à la représentativité, comme je l'ai déclaré il y a un instant.

L'avis du Conseil d'Etat a été demandé pour ce qui concerne le personnel de la Fonction publique. J'espère qu'il nous parviendra dans les prochaines semaines afin de pouvoir en terminer avec cette question pendante comme vous l'avez souligné, depuis plusieurs années.

Je ne puis ajouter quoi que ce soit aux réponses données en commission aux questions que vous m'avez posées. Contrairement à l'année dernière, je crois, en effet, vous avoir cette fois répondu de manière très détaillée.

Vous avez émis certains griefs à l'égard de la gendarmerie. Le rôle premier de celle-ci, monsieur Eicher, consiste — vous avez parfaitement raison — à aider la population. Malgré les difficultés budgétaires, les gendarmes lui prouvent d'ailleurs quotidiennement qu'on peut leur faire confiance.

Selon vous, le nombre d'agents ayant quitté la gendarmerie par démission acceptée ou par mise à la retraite à leur demande serait en hausse. C'est inexact. Voici les derniers chiffres établis : en 1982, ils furent au nombre de 157 et, en 1983, de 110. Vos chiffres, vous en conviendrez, sont quelque peu exagérés.

Pour ce qui regarde le recrutement, les recrues ne sont pas reconnues inaptes au service à raison de 90 p.c. En fait, 90 p.c. n'ont pas été engagés, mais ils n'est indiqué nulle part qu'ils étaient inaptes.

Ik stel er prijs op de heer Edgard Peetermans namens de rijkswachters te danken voor zijn lovende woorden. Ik ben ervan overtuigd dat het vertrouwen dat u in de rijkswacht stelde in deze moeilijke tijden van gedwongen besparingen niet zal worden beschaamd.

Uit de korte inleiding die ik daarnet heb gegeven, hebt u al kunnen opmaken dat ik ten eerste bekommerd ben om het behoud van de operationele capaciteit en paraatheid van de rijkswacht. Het geheel van de factoren die de operationele paraatheid van de rijkswacht bepalen wordt thans aan een grondig onderzoek onderworpen. Daarbij komen aan bod de mogelijke reorganisatie van bepaalde eenheden en diensten, de herverdeling van de taken, waarbij wordt uitgegaan van de werkelijk operationele behoeften op het terrein en wordt gestreefd naar een optimale verdeling van de werklasten. Ook wordt gestreefd naar een maximale coördinatie met andere politiediensten, zowel op nationaal als op lokaal en provinciaal vlak. Daarbij wordt een herverdeling van de taken in tijd en in ruimte in overweging genomen.

Er is ook een streven naar voortgezette praktijkgerichte vorming van alle personeelscategorieën, die iedereen in alle omstandigheden ertoe in staat moet stellen met de grootste efficiëntie en de hoogste graad van veiligheid op te treden. De vereenvoudiging van de administratie moet toelaten, meer nog dan thans het geval is, een zo hoog mogelijk percentage van het personeel voor werkelijk operationele taken in te zetten, wat nu niet steeds het geval is zoals ook de heer Egelseers heeft gezegd.

Tenslotte is een uniformering en rationalisering van de uitrusting nodig, onder andere voor het voertuigenpark. Daardoor moeten de werkingskosten, bijvoorbeeld het brandstofverbruik, kunnen worden gedrukt. Ook moet daarmee de logistieke werklast kunnen worden vermindert.

Uit de hele studie zal moeten blijken welke de maatregelen zijn en welke « nettowinst » daaruit kan voortvloeien. Met « winst » bedoel ik op de eerste plaats de stijging van het operationele rendement, in bepaalde activiteitsdomeinen van de rijkswacht, zoals de preventie inzake criminaliteit in het algemeen, de strijd tegen de handel in verdovende middelen en de gewelddadige criminaliteit tegen personen. Het is echter ook mogelijk dat door sommige van deze maatregelen financiële middelen vrijkomen die daar kunnen worden aangewend voor operationele doeleinden.

De heer Edgard Peetermans vreest dat het geheel van de maatregelen die thans worden bestudeerd, onvoldoende zullen zijn om de operationele

capaciteit en de paraatheid van de rijkswacht op een aanvaardbaar peil te houden.

Ik wil u nu reeds de verzekering geven dat ik in dat geval niet zal nalaten onmiddellijk nieuwe stappen te ondernemen om die toestand te verhelpen. Ik meen te mogen zeggen dat ik daarbij ten volle de steun zal krijgen van mijn collega's van Justitie en van Binnenlandse Zaken.

Monsieur Vandenhoute, je puis vous assurer que des mesures ont déjà été prises pour mieux assurer la sécurité du personnel de la gendarmerie et que d'autres sont envisagées. Le programme d'acquisition de pistolets GP 9 mm, pour remplacer les pistolets 7,65 mm, a été accéléré. En 1983, une commande de 4386 pistolets GP 9 mm a été passée et un achat de 800 pistolets supplémentaires est prévu en 1984, ce qui contribuera certainement à la sécurité des gendarmes.

Je crois avoir répondu ainsi de façon générale aux questions relatives au personnel. J'aurai l'occasion d'y revenir plus en détail demain à 14 heures lorsque le Sénat discutera de l'amendement de M. Lahaye et consorts.

Mijnheer Egelseers, u heeft gelijk met wat u zegt betreffende het personeelsbestand. U weet dat er vele vergaderingen hebben plaatsgehad betreffende het al of niet in-dienst-stellen van miliciens bij de rijkswacht en dat dit tot nu toe niet heeft kunnen leiden tot een consensus dienaangaande, alhoewel ik in het buitenland nog vóór een veertiental dagen heb kunnen vaststellen dat dit zeer goede resultaten geeft, bijvoorbeeld in Frankrijk. Ik meen dat dit ook in België voor bepaalde zaken realiseerbaar moet zijn. Maar, vermits die consensus er nog niet is hoewel in de begroting 1983 daarmee reeds rekening gehouden werd, moeten er nu maatregelen worden genomen en moeten de nodige kredieten worden ingeschreven.

Met betrekking tot wat u zegt over het verhogen van het effectief door het aanwerven van jonge werklozen, kan ik u het volgende antwoorden: ik ken dit probleem zo goed als u. Ik ben ervan overtuigd dat uw bedoelingen de beste zijn. Ik zou niet beter vragen dan, ten minste voor de administratieve en logistieke taken, een aantal jongeren te kunnen aanwerven. U weet dat er om budgettaire redenen een algemene wervingstop is. Binnen het kader van de huidige begroting is het mij onmogelijk deze aanwervingen te doen. Tot nu toe is er geen verhoging van deze begroting te verwachten en is het mij dus onmogelijk, op uw voorstel in te gaan hoewel ik het dienaangaande met u eens ben, ten minste wat het objectief betreft. Ik herhaal dat de budgettaire middelen er moeten zijn, naar die zijn er niet. Ik hoop dat er een zeker resultaat kan worden behaald — ik zeg misschien — in het kader van de budgetcontrole voor de begroting 1984, misschien gebaseerd op de studie omtrent de verschillende taken, die dan verder zal gevorderd zijn. Men zal misschien begrijpen dat, indien al deze taken verder moeten worden uitgevoerd, er maar één oplossing mogelijk is, namelijk een verhoging van het personeelsbestand. Dat kadert dan in uw voorstel.

Tot besluit, mijnheer de Voorzitter, wil ik hieraan nog enkele beschouwingen toevoegen.

De rijkswacht is een nationaal organisme met een militair karakter, maar met hoofdzakelijk burgerlijke opdrachten opgelegd door de wet van 1957. De minister van Landsverdediging werd door deze wet aangewezen als algemeen beheerder van de rijkswacht en is op die basis verantwoordelijk voor de opleiding van het personeel, de organisatie en de uitrusting.

In die hoedanigheid stel ik vast dat de burgerlijke opdrachten van de rijkswacht in de loop van de vijftien jongste jaren zeer sterk zijn toegenomen, niet zozeer in aantal, maar wel in omvang. Ik denk hierbij onder andere aan de maatregelen die werden getroffen in het kader van de strijd tegen het terrorisme, zoals de beveiliging van de luchthavens en de bewaking van diplomatieke en consulaire instellingen in ons land, aan de inspanningen die geleverd worden in de strijd tegen de georganiseerde misdaad, zoals de strijd tegen de internationale drug- en wapenhandel, alsook aan de toenemende werklast op het vlak van de verkeerspolitie ingevolge het steeds stijgend volume van het nationaal en internationaal personen- en goederenverkeer.

Er kan niet worden betwist dat er een stijgende werklast is. Tot op heden was het echter niet mogelijk op basis van concrete cijfergegevens te bepalen hoe deze werklast verdeeld was over de verschillende activiteitsdomeinen en hoe de verhouding ervan lag ten opzichte van het globale beschikbare werkvolume. Op mijn vraag heeft de commandant van de rijkswacht een studie aangevat die moet leiden tot een functionele

voorstelling van de begroting van de Rijkswacht. Deze studie is reeds goed gevorderd en beantwoordt aan de aanbevelingen die zeer onlangs door de algemene afvaardiging tot hervorming van de rijkscomptabiliteit werden geformuleerd. Deze aanbevelingen gaan ervan uit dat het functioneel budget van de rijkswacht moet worden bepaald op basis van de taken die ten voordele van de hele maatschappij worden uitgevoerd.

Deze studie en de daaruit voortvloeiende functionele voorstelling zullen toelaten een beter inzicht te krijgen in de activiteiten van de rijkswacht en de verdeling van die activiteiten over de verschillende domeinen. Zij zullen ook toelaten op een meer rationele basis te bepalen over welke middelen aan personeel, materieel en werkingskredieten de rijkswacht moet beschikken om haar taken naar behoren te kunnen vervullen. Indien daarbij zou worden vastgesteld dat er bestendig onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor de uitvoering van de opdrachten in een welbepaald domein, dan moeten daaruit de nodige conclusies worden getrokken: ofwel dienen meer middelen ter beschikking worden gesteld, ofwel moet de rijkswacht worden ontlast van bepaalde opdrachten die als minder prioritair kunnen worden beschouwd.

Ik ben ervan overtuigd dat ons land een grote behoefte heeft aan een goed georganiseerd en met aangepaste middelen uitgerust nationaal politieorganisme, dat in staat is om, in nauwe samenwerking met de andere politiediensten, op een doeltreffende wijze haar talrijke opdrachten te vervullen ten dienste van de bevolking en van onze democratische instellingen. Dit is een waarborg voor de toekomst en het is ons aller taak daarover te waken. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est au comte du Monceau de Bergendal.

M. le comte du Monceau de Bergendal. — Monsieur le Président, je voudrais simplement attirer l'attention du ministre sur une discordance qui existe au sujet des chiffres des effectifs. En effet, vous avez cité tout à l'heure le chiffre de 16 300 gendarmes, y compris les auxiliaires de l'armée de terre, et le chiffre qui nous a été communiqué par le ministre de l'Intérieur qui est de 17 123 gendarmes. La différence est de plus ou moins un millier de gendarmes au plus.

En réalité, nous savons que seuls 60 p.c. de ces effectifs sont opérationnels, cela nous donne un gendarme par mille habitants. Or, dans l'exposé

du ministre de l'Intérieur en commission tout à l'heure, la tendance était de dire qu'il y avait assez de gendarmes car son calcul était qu'il y avait deux gendarmes par mille habitants. Il y en aurait donc ainsi largement assez.

Si l'on vous accordait un budget basé sur le chiffre des effectifs paru dans l'exposé du Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, c'est-à-dire plus de 17 000 gendarmes, je crois que nous serions tous satisfaits parce que, effectivement, cela devrait faire un milliard de plus.

M. Vreven, ministre de la Défense nationale. — Je ferai vérifier les chiffres.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole sur la discussion générale, je la déclare close.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten.

ORDRE DES TRAVAUX — REGELING DER WERKZAAMHEDEN

M. le Président — Nous procéderons demain, 15 février 1984 à 14 heures, à l'examen des articles et amendements du projet de loi concernant le budget de la Gendarmerie.

La séance de demain matin, à 10 heures, sera consacrée aux projets inscrits à l'ordre du jour qui a été distribué.

Le Sénat se réunira demain mercredi 15 février 1984 à 10 heures.

De Senaat vergadert opnieuw morgen woensdag 15 februari 1984 te 10 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 22 h 10 m.*)

(*De vergadering wordt gesloten te 22 u. 10 m.*)

1276